

subjektu mluvčího a všemi ostatními), v níž však existuje korelace a symbióza mezi jednotlivými vyjádřeními tohoto já (slovo se doplňuje gestem a naopak). Především musí být replika na jevišti pronášena zcela určitým způsobem. Písmo naznačuje jen značně zhruba fonetické kvality řeči. Není schopno zachytit tzv. suprasegmentální prozodické kvality, k nimž patří především tempo, intonace, pokud není dána syntaxí, atd. Tyto kvality mohou být zčásti naznačeny stavbou věty. Ve skutečném rozhovoru může postava zcela normálně stavěnou větu pronést váhavě, koktavě, afektovaně, dramatik však měl utvářet větu tak, aby tyto expresivní hodnoty byly konstrukcí jen naznačeny a on aby váhání, koktání a afekt označil, pojmenoval. Musí herci navodit způsob přednesu, ať už replikou samou, nebo vnějšími prostředky, tj. režijními poznámkami.

Také styl řeči postavy se v dramatu stává jednáním: vyznačuje nejen její charakter, nýbrž vytváří tím také zároveň předpoklady pro její konflikt a obecně pak pro konflikt různých životních postojů a názorů, které jsou jednotlivými postavami ztělesňovány. Hloubka konfliktu na scéně vytvořeného závisí na síle kontrastu mezi určitými stylovými prostředky. Protože dialog je jednání slovy, jde také při překladu o zachování jeho specifické energie, jeho aktivního zaměření na protihráče.

Dnešní překlady jsou po této stránce většinou divadelnější než předválečné převody:

Jimmy: Však vlastní chvástání nepřivede člověka na šibenici, a jeho taktík je už asi dávno shnilěj!

Philly (zaujat dostihy vyhlíží): Tu se podívejme! Jsou mu v patách!

Jimmy: To má už vyhraný.

Philly: Dopřej si času, Jimmy Farrelle! Ešče je brzo na rozsudek!